

4. Аудіо. Монотонність і «холодність». Алгоритм може згенерувати голос, але йому часто бракує емоційних відтінків, інтонацій, природних пауз.

Штучна плавність. Немає задишки, випадкових обмовок чи сміху — того, що робить мовлення «живим».

Висновок. Щоб відрізнити ШІ, треба спостерігати не за одним фактором, а за сукупністю ознак: надмірна правильність, відсутність емоційних «збоїв», технічні артефакти в зображенні чи відео, нехарактерна інтонація в аудіо. Саме комбінація сигналів дозволяє з високою ймовірністю виявити штучне походження контенту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ШІ-фейки з тваринами: відео з тваринами на батуті стали вірусними. URL: <https://focus.ua/uk/worldfun/717383-shi-feyki-z-tvarinami-video-z-tvarinami-na-batuti-stali-virusnimi>
2. Як розпізнати згенерований ШІ контент. URL: <https://nadiyno.org/yak-rozpoznaty-zgenerovanyj-shi-kontent/>

ЦИФРОВІ СИСТЕМИ ТА БЕЗПЕКА ПРАЦІВНИКІВ

DIGITAL SYSTEMS AND WORKER SAFETY

Студент (перший рівень – бакалавр) Гнатенко І. Ю.

Науковий керівник д.т.н., проф. Березуцький В. В.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Анотація. Обґрунтовано доцільність та ефективність використання цифрових інструментів та штучного інтелекту в системі управління охороною праці

Ключові слова: система охорони праці, штучний інтелект, цифрові системи.

Annotation. The feasibility and effectiveness of using digital tools and artificial intelligence in the occupational safety management system are substantiated.

Keywords: occupational health and safety system, artificial intelligence, digital systems.

Вступ. В умовах воєнного стану українським підприємствам довелося швидко адаптуватися до нових реалій: проявляти високий ступінь відповідальності за безпеку працівників та впроваджувати сучасні інструменти для створення безпечних умов праці для збереження здоров'я та життя працівників.

Актуальність. На сучасному етапі розвитку економіки України запроваджуються заходи з діджиталізації у сфері охорони праці. Проте масштаби запровадження перспективних напрямів технологій цифрової економіки та автоматизації в охороні праці в Україні ще недостатні [1].

Нові можливості у системі охорони праці відкривають цифрові інструменти та штучний інтелект.

Дистанційна робота на цифрових платформах. Дистанційну роботу впроваджують переважно ІТ-компанії, Київстар, Rozetka. Дана форма зайнятості має багато переваг, але водночас, унеможлиблює контроль за дотриманням санітарно-гігієнічних норм та норм охорони праці, потребує нормативно-правового регулювання з питань охорони праці дистанційних працівників.

Дистанційне навчання з охорони праці. Перевагами дистанційного навчання є: доступність до навчальних матеріалів; індивідуальний підхід; навчання без відриву від роботи; гнучкість у часі та виборі місця навчання. Безкоштовними є освітні онлайн-платформи: «Профітех», «Професійна безпека», EdEra, Prometheus. В Україні створена перша цифрова платформа «HES SPACE» для управління охороною праці, яка забезпечує автоматизацію документообігу; навчання; оперативне реагування на ризики.

Цифрові та електронні засоби сповіщення. Перевагами є: швидка інформаційна взаємодія між різними відділами та керівництвом, оперативне сповіщення персоналу та структур швидкого реагування про небезпечні ситуації. Основні цифрові системи сповіщення представлені у табл.1.

Таблиця 1 - Цифрові системи сповіщення для підвищення безпеки працівників

Комунікаційна система	Вид засобу	Яку функцію виконують
Голосові системи сповіщення	Автоматичні голосові дзвінки	Автоматично телефонують та інформують працівників в усній формі
Автоматизовані системи електронних повідомлень	Електронна пошта	Електронний обміну документами для оперативного інформування
	SMS - повідомлення	Надсилання повідомлень на мобільні телефони всіх працівників
Мобільні додатки	Спеціалізовані мобільні додатки	Надсилання оперативних повідомлень та інструкційна мобільний телефон
Системи автоматизованого спостереження	Веб-камери, системи відеоспостереження	Нагляд за об'єктом, фото- та відео фіксація з місця надзвичайної ситуації, місцезнаходження працівників у режимі реального часу

Застосування штучного інтелекту. ШІ відкриває наступні можливості для підвищення рівня безпеки на робочих місцях шляхом використання: 1) систем моніторингу та смарт-інструментів (інтелектуальні датчики); 2) автоматизації небезпечних процесів (роботи, дрони); 3) віртуальної та доповненої реальності (VR (Virtual Reality), AR (Augmented Reality)); 4) алгоритмічного управління роботою (оптимізація процесів, оцінка умов праці й ризиків); 5) трекінгу та геолокації.

Висновок. Проведений аналіз показав, що процес упровадження цифрових систем для безпеки працівників в Україні знаходиться на початковому етапі та сповільнюється через війну. Для повноцінної діджиталізації у системі охорони праці потрібно забезпечити: ґрунтовне вивчення та прогноз ефективності; підготовку крос-функціональних фахівців; організаційних психологів, фізіологів праці; створення мережі сервісних та метрологічних центрів для обслуговування цифрових систем; підготовку нормативно-правових актів щодо впровадження даних технологій; інвентаризацію підприємств, які вже їх використовують; розробку Національної програми.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кальянов А., Хлестова О. Цифрова економіка в охороні праці. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки. 2019. № 2(58)
2. Плехов Д.О. Дистанційна зайнятість як одна з форм трудових відносин в умовах сьогодення. Прикарпатський юридичний вісник. 2020. Випуск 5(34). С. 84–87. URL: http://www.pjv.puoua.od.ua/v5_2020/18.pdf
3. Нові сучасні підходи до здоров'я і безпеки: роль ІІІ та цифровізація у питаннях охорони праці. <https://oppb.com.ua/news/novi-suchasni-pidhody-do-zdorov-ya-i-bezpeky-rol-shi-ta-tsyfrovizatsiya-u-pytannya-ohorony-pratsi>

КУЛЬТУРА БЕЗПЕКИ: ОНОВЛЕНІ ПІДХОДИ, ЗАСТАРІЛІ ПРОБЛЕМИ SAFETY CULTURE: UPDATED APPROACHES, OUTDATED PROBLEMS

*д. держ. упр., проф. каф. менеджменту та публічного врядування Древаль Ю. Д.,
Національний університет водного господарства та природокористування (м. Рівне),
к.т.н, доц. каф. охорони праці, промислової та цивільної безпеки Мітюк Л. О.*

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Анотація. Розглядаються питання важливості формування культури безпеки, як важливої складової загального соціокультурного рівня співробітників та розвиненості організаційної культури, а також важливість пропозиції щодо вдосконалення профілактичних заходів у сфері охорони праці в закладах освіти, зокрема, стосовно моніторингу травматизму під час освітнього процесу з подальшим оприлюдненням результатів.

Ключові слова: культура безпеки, життєдіяльність, соціальний досвід, профілактичні заходи.

Abstract. The issues of the importance of forming a safety culture as an important component of the general socio-cultural level of employees and the development of organizational culture are considered, as well as the importance of proposals for improving preventive measures in the field of labor protection in educational institutions, in particular, regarding monitoring injuries during the educational process with subsequent publication of the results.

Keywords: safety culture, life activities, social experience, preventive measures.